

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

2. Qualis sit eligendus in Episcopum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

plebis sibi commissæ: est enim dispensator ministrorum Dei, id est, docere debet Euangelium & prædicare populo Marc. ultimo & Matth. vlti. absolueret & ligare, atque sacramenta ministrare, & pauperum Christianorum curam agere, & in eum finem dicit Apostolus 1. Timot. 3. Qui Episcopatum desiderat, id est, hoc officium, curam & labores pro salute simplicium, bonum opus desiderat: placet enim Deo maxime hoc officium Episcopi, quando quis hoc non facit propter suam gloriam, aut commodum aut dignitatem, sed ad laudem Dei & salutem simplicium, qui quærit fructum, non lanam ouium. Vnde dicitur apud Prophetam: Væ pastoribus qui pascunt semet ipsos &c. qui labores suscipit propter Deum & utilitatem gregis sui, non propter dignitatem vel diuitias aut honorem. Est igitur Episcopus dispensator rerum æternarum per ministerium verbi & sacramentorum, scilicet iustitiæ æternæ, Charitatis, Spiritus sancti, vitæ æternæ, remissionis peccatorum &c. hæc enim dispensantur per prædicationem, & fide accipiuntur à fidelibus, Gala. 3. aut ex auditu fidei vel legis &c. Gubernatio igitur rerum corporalium, ciuitatum ac legum pertinet propriè ad politicam administrationem, quæ res alia est à dispensatione rerum spiritualium. Si igitur Episcopi habent potestatem gladii, hanc non habent vt Episcopi ex mandato Euangelij, sed iure humano, donatam à regibus & imperatoribus ad administrationem ciuilem suorum subditorum & bonorum, ad sustentationem ministrorum &c. Proprium autem officium Episcopi est, docere seu scripto seu ore, ordinare, remittere peccata, & ligare impœnitentes, administrare sacramenta, &c.

2. Secundo dicit Apostolus 1. Timot. 3. & Tit. 1. notat qui sint eligendi in Episcopos Ecclesiæ: nam eligebantur olim ex ciuibus probatissimis, qui erant optimæ famæ & doctriinæ, sicut nunc Consules eliguntur.

tur: & eligebantur etiam vxorati, & qui habebant fi-
 lios & familiam domesticam. Lyra in glossa inquit,
 quòd sub nomine Episcopi Apostolus etiam intelli-
 gi voluerit Sacerdotes, & è diuerso: nam ad vtriusq;
 officium pertinet superintendere populo, docere, ad-
 ministrare, &cæt. licet hæc officia magis extendan-
 tur in Episcopo, quàm in Sacerdote, eò quòd ille to-
 tam dioccesin, hic autem saltem vnam parochiam ha-
 bet regendam. Est igitur eligendus in Episcopum vel
 in Sacerdotem, qui sit sine crimine, id est, irrepræhen-
 sibilis. dicitur autem irrepræhensibilitas duplex, co-
 ram Deo, & coram hominibus: coram Deo nullus
 mortalium est irrepræhensibilis, iuxta 1. Ioan. 1. Si di-
 xerimus quia peccatum non habemus, &cæt. Aliã
 est coram hominibus vel mundo, quando quis se nul-
 la turpitudine inquinat vel manifesto peccato, aut
 enormi & criminoso se culpabilem facit, vt libidino-
 sum, ebriosum, percussorem, adulterũ, blasphemum,
 sacrilegum, &cæt. Nam qui vult alios docere & cor-
 rigere, & ipsis dicere scelera eorum, iuxta Prophe-
 tam, ipse crimine careat oportet. nã vt Cato inquit.

Eligendus
 primo in
 episcopum
 quis.

Turpe est doctori, quum culpa redarguit ipsum.

Deindè qui sit vnus vxoris maritus, id est, qui nõ
 simul duas habeat vxores, sicuti commune erat apud
 Iudeos & gentiles, quibus hoc liberum erat. Sed vo-
 luerunt sancti patres, maiorem omninò pudicitiam
 habere Sacerdotes Ecclesiæ Christi, prohibuerunt
 ipsis etiam vnam vxorem, vt eo meliùs quæ Domini
 sunt, curarent, non quomodò placerent vxoribus,
 &cæt. Sed quæ scandala postea secuta sint, ex incu-
 ria prælatorum, manifestius est quàm vt hîc referre
 sit opus.

Tertiò, eligendus qui sit ornatus gestibus & mo-
 ribus, per exteriora enim iudicantur interiora. Vndè
 EE dicitur,

- Matt. 5. dicitur, Sic luceat lux vestra coram hominibus &c. Eccles. 19, Ex visu cognoscitur vir. Amictus corporis & risus dentium, & ingressus hominis enunciant de illo. Vndè legitur de B. Ambrosio, quòd noluerit eo ordinare qui dissolutè incedebant, vestimentis scilicet lenonijs. Quartò, vt sit pudicus verbis: nam impudicus oculus & verbum impudicum sunt impudici cordis nuncius. Vndè verba luxuriosa non decet Episcopum nec clericum. Quintò, prudens in consilijs dandis ac regendo populo. Matt. 24. fidelis seruus & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam. Sextò, hospitalis, qui colligat peregrinos Christianos, & illis beneficiat, distribuendo elemosynas: nam quicquid reliquum est bonorum & vltra necessitatem, id erogabitur in pauperes. Romanor. 12. hospitalitatem sectantes, id est, inuitando eos scilicet pauperes, qui te reinuitare non possunt bona enim quibus vtuntur, Christi bona sunt. Septimò, non sit vinolentus, nec se immodicis haustus & certatim ingurgitet vino. Esai. quinto. Vx qui potentes estis ad bibendum vinum, certantes scilicet ad æquales haustus, & viri fortes ad miscendam ebrietatem. Ephes. quinto. Nolite inebriari vino, quo est luxuria. Octauò, non sit percussor, nequaquam vulneret prouocatus vel verbo vel ira, sed sit modestus, mitis, & patiens. Philipp. quarto. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus. Nondò, non cupidus vel auarus, nec vsurarius, aut mercator, nec turpi lucro deditus, id est, lusor alexæ, taxillorum &c. Decimò, non sit litigiosus. 2. Tim. 2. Seruum Dei non oportet litigare, & Matth. quinto, Sit sermo vester, Est est, Non non. Vndecimò, doctus lingua, qui possit docere subditos & pascere doctrina, & coercere contradicentes hæreticos, eosque contincere sana doctrina: sunt enim plerunque inobedientes, vaniloqui, & seductores, Tit. primo. Duodecimò, vt sciat domi

domui suæ benè præesse : nam qui propriam domum non benè regit, quomodo domum Dei, id est, Ecclesiam gubernabit? Igitur si habet filios morigeros & familiam honestam, lignum est, quod & benè gubernabit Ecclesiam. His igitur iam dictis conditionibus Episcopus debet esse probatus, antequam eligatur : non sit neophytus in fide, aut propter aliam aliquam causam, sicuti hodie eliguntur propter munera, stemma, diuitias, fauorem, &c. Evangelicus ergo & Apostolicus Episcopus eligendus est, qui talibus dotibus sit ornatus. Habet & patres suos canones de vita & statu Episcoporum, Sacerdotum & Clericorum, qui si seruarientur, haud dubie aliam faciem haberet Ecclesia.

Tertio, tria debent subditi Episcopo vel Sacerdoti: primò reuerentiam. Nam Episcopus non est minister vel seruus imperatoris vel regis, sed Dei & Iesu Christi. Graue est igitur peccatum, contemnere, deridere, detrahere, in ius vocare, aut tangere sacerdotem vel Episcopum. Ideo Apostolus 1. Tim. 5. inquit: Aduersus presbyterum accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut tribus testibus. Contemptus enim & odium Sacerdotum, ianua est omnium hereseon, inquit Cyprianus. Secundò, subditi debent illis obedientiam Luc. 10. Qui vos audit, me audit: qui vos spernit, me spernit. debemus enim illis obedire etiam dyscolis, in omnibus quæ non sunt contra Deum & verbum eius Heb. 12. Obedire prepositis vestris, ipsi enim rationem reddituri sunt &cæt. Tertio, debent illis prouisionem corporalem, 1. Timoth. 5. Qui benè præsunt presbyteri, duplici honore digni sunt, maximè qui laborant doctrina & verbo, id est, illis ex mandato Euangelij debetur non solum reuerentia, sed etiam prouisio. De ijs qui laborant verbo, dicitur Deuterono. 25. Non alligabis os boui trituranti. & 1. Corinthiorum 9. Qui altario inseruit, de altario uiuet. Et Christus inquit Matth. decimo.